

Od PSP-a do ICES-a, ali u ICES-u je i PSP

Naslov izgleda kao zbrčkana formula, ali govori puno o naših jedanaest godina zajedničkog rada. Kada smo 2000. godine upisali prvu generaciju poslijediplomskih studenata, svima smo morali objašnjavati što je PSP – Poslijediplomski Studij Poduzetništvo. Danas je lako – kažemo PSP i znamo o kome i o čemu se radi.

O kome – o blizu 400 poslijediplomskih studenata (znanstvenih magisteraca i sveučilišnih specijalista) iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Makedonije, koji su bili dio PSP-a kao studenti, a sada su dio PSP-a kao alumni. O čemu – o jedinstvenom programu zajedničkog učenja studenata i profesora o tome da uvijek sve može biti bolje, da je kritičnost prvi korak prema identificiranju problema, da je svatko od nas ishodište rješavanja problema, ali da je suradnja neophodna.

A sada, ICES – što je to? Odgovor je - International Centre for Entrepreneurial Studies ili na hrvatskom - Međunarodni centar za poduzetničke studije. U zadnjih pet godina pokrenuli smo i preddiplomski studij iz poduzetništva, a upravo u studenom 2011. godine prva grupa od 50 studenata kulturologije je uzela predmet Poduzetništvo. U zadnjih pet godina radili smo i na razvoju doktorskog studija **PODUZETNIŠ-**

TVO I INOVATIVNOST, zajedno s partnerskim sveučilištima Turku (Finska), Maribor (Slovenija), Klagenfurt (Austrija) i Durham (Velika Britanija), uz suradnju s Microsoft-om Hrvatska i financijsku podršku Europske unije. Prvih trideset doktorskih studenata, iz Zagreba, Dubrovnika, istočne Hrvatske, Finske, SAD-a, Bosne i Hercegovine, počeli su ove godine izučavati teorijske korijene poduzetništva i tragati za svojim istraživačkim pitanjem.

Nadam se da nam nećete zamjeriti što smo odabrali kraticu koja proizlazi iz engleskog naziva – želimo naglasiti internacionalnu dimenziju poduzetničkih studija i otvoriti sve razine poduzetničkog obrazovanja, od preddiplomskog, diplomskog do poslijediplomskog (specijalističkog i doktorskog) svima – zato, dobrodošlica studentima kulturologije. Time želimo doprinijeti i internacionalizaciji Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, ali i internacionalizaciji Osijeka kao studentskog grada.

Riječi imaju značenja koja im dajemo svojim djelovanjem – tako je PSP osvojio značenje dobrog učenja za poduzetništvo i o poduzetništvu, i to unosi u ICES. Vjerujemo da ćemo zajednički osvojiti i internacionalnu dimenziju dobrog učenja za poduzetništvo i o poduzetništvu kao značenje ICES-a.

Slavica Singer
Voditeljica ICES-a



NOVI VIZUALNI IDENTITET - ICES

Dragi čitatelji, kako vidite, ovaj broj newslettera opremljen je novim logom, dizajnom i imenom. Dio je to rebrandinga naše institucije u ICES - International Centre for Entrepreneurial Studies ili Međunarodni centar za poduzetničke studije. U sklopu redizajna vizualnog identiteta PSP-a, odnosno prijelaza na ICES, u tijeku je i završna faza redizajna PSP-ove (buduće ICES) web stranice. Premijera novog weba biti će početkom prosinca 2011. godine, o čemu ćete biti pravodobno obaviješteni. Novo web sučelje donosi informacije poput vijesti i događaja, obuhvaća cijelu vertikalnu poduzetničkog obrazovanja te istraživanja koja se vrše u sklopu ICES-a i još mnogo toga. Nova stranica prilagodena je krajnjem korisniku tj. sadašnjim i budućim studentima te profesorima i suradnicima ICES-a. Nadamo se da će Vam se svidjeti nova vizualna dimenzija te očekujemo Vaše pozitivne reakcije.

Ljetna škola poduzetništva



Ekonomski fakultet u Osijeku, Međunarodni centar za poduzetničke studije (ICES) partner je na projektu 3EP (European Entrepreneurship Educators Programme), koji financira Europska unija, iz CIP sredstava. Projekt, čije su aktivnosti započele u studenom 2009. godine, okuplja najbolje insti-

tucije usmjerene k razvoju poduzetničkog obrazovanja – National Council for Graduate Entrepreneurship iz Velike Britanije, Turku Business School iz Finske, te Aarhus Entrepreneurship Centre iz Danske. Opći ciljevi projekta su povećanje broja studenata koji slušaju poduzetničke predmete, poticanje kreativnosti i inovativnosti na sveučilištima, kao i bolji image poduzetništva u društvu.

Prva ljetna škola održana je 2010. godine u Turkuu, Finska. U kolovozu ove godine je održana i druga ljetna škola u Aarhusu, u Danskoj, koja je okupila 40-tak nastavnika poduzetništva s visokoobrazovnih institucija iz Danske, Finske, Norveške, Švedske, Velike Britanije, Portugala i Španjolske. Zadaci polaznika ljetne škole bili su usvojiti nove metode poučavanja studenata, razmjeniti iskustava i implementirati metode i iskustva u svoje nastavne kolegije. Podučavanje poduzetničkih vještina, ponašanja i stavova putem drame, bio je zadatak ICES tima – prof.

Slavica Singer, Ljerka Sedlan-Konig i Anamarija Delić, kojemu se pridružila i glumica osječkog HNK-a, Tatjana Bertok-Zupković.

Sljedeća ljetna škola održat će se 26. - 31.08.2012. godine u Osijeku, što je jedinstvena prilika za sve nas željne novih znanja, metoda i pedagogije poduzetničkog obrazovanja. Više informacija o projektu i ljetnoj školi, potražite na stranicama projekta, www.3ep.eu, ili se obratite članovima ICES tima na telefone 031 224 426 ili 031 224 467.





POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJI

Upis nove 15. generacije PSP-a

U tijeku su predbilježbe za upis u 15. generaciju (odnosno 6. Bolonjsku generaciju poslijediplomskog specijalističkog) studija **PODUZETNIŠTVO**. Sve dodatne informacije zainteresirani kandidati mogu dobiti na telefone **031 224-467, 031 224-438** ili na e-mail psp@psp.efos.hr. Predbilježbe se vrše do kraja studenog 2011. godine. Više o studiju i programu na na web stranicama www.pspefos.hr.

PETRA Network

PETRA je europska suradnička mreža koja okuplja menadžere zainteresirane za nastavu i istraživanje, poduzeća koja podupiru njihove napore i poslovne škole koje žele obogatiti svoje učionice i nastavne programe s primjerima iz aktualne poslovne prakse. U suradnji s PETRA mrežom PSP nastavlja dobru praksu sudjelovanja gostiju predavača čije bogato poslovno iskustvo pomaže u boljem sagledavanju realne poslovne prakse. **Hilde Helsen**, članica PETRE mreže, direktorica i voditeljica međunarodne kompanije DBM iz Brisela održala je 06.05.2011. godine predavanje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Svoje dugogodišnje managersko iskustvo u međunarodnim kompanijama u području proizvodnje, prodaje, strateškog planiranja, nabave i upravljanja ljudskim resursima prenijela je kroz predavanje pod naslovom **“Prodaja međunarodnog poduzeća – kako upravljati promjenom?”**. Slijedeći gost predavač PETRA mreže bio je **Martin Casey** koji je proveo više od 30 godina u kemijskoj industriji, a do nedavno je radio kao zamjenik direktora za strateško planiranje i član uprave Huntsman Corporation. U sklopu predavanja pod nazivom **“Snaga strateškog managementa - izazovi post-akvizicijske integracije poduzeća”** održanom 20.05.2011., Martin Casey je govorio o osobnom iskustvu u preuzimanju i post-akvizicijskoj integraciji poduzeća.



Sportsko penjanje - Team building 14. generacije PSP-a

Početkom lipnja u prostorijama Gimnastičkog kluba „Inova gim“, Osijek, održan je team building 14. generacije studenata PSP-a. Pod stručnim nadzorom i uputama članova kluba studentima je predstavljeno sportsko penjanje na umjetnim stjenama. Penjanje je sport preciznosti i snage u kojem se aktivira gotovo cijelo tijelo, no za uspjeh je posebno važan niz psiholoških momenata poput: koncentracije, mentalnog fokusa, strpljenja, kalkuliranja rizika, tolerancije na neuspjeh i samodiscipline. Neki od studenata pokazali su da se uspješno snalaze i u izazovima poput sportskog penjanja.



PSP na “Zemlji bez granica”

Udruga Breza je i ove godine organizirala manifestaciju Zemlja bez granica kojoj se priključio i **Poslijediplomski studij Poduzetništvo**. Cilj PSP-a bio je pokazati zašto je žirafa maskota studija, odnosno pokazati PSP kao drugačiji pogled na svijet. U tu svrhu izrađene su 3 različite kartonske žirafe od kojih svaka nosi drugačiju poruku. U subotu 03.09.2011. prolaznici i posjetitelji manifestacije fotografirali su se s kartonskim žirafama, a sve fotografije objavljene su na web stranici studija.



Autentično liderstvo - Duško Kostić, gost kolegija

U okviru kolegija Autentično liderstvo za poduzetnike, 15.09.2011. gostovao je **Duško Kostić**, osnivač udruge romskog prijateljstva LUNA iz Belog Manastira, i dobitnik međunarodne studentske mirovne nagrade za 2011. godinu. Studentska mirovna nagrada dodjeljuje se svake druge godine, ispred Udruge studenata Norveške te je poticaj i priznanje studentima, mirovnim aktivistima u cijelom svijetu za njihov rad i sudjelovanje u mirovnim procesima u njihovim zajednicama. Na predavanju je bilo riječi o problemima romske populacije u Baranji i nastojanjima da se uključi mlade u redovne procese obrazovanja (posebno srednjoškolskog i visokog). Od ukupno 9 studenata Roma u Hrvatskoj, 5 ih je iz Baranje. Aktivnosti udruge LUNA usmjerene su ne samo na mlade romske populacije nego i na sve socijalno ugrožene skupine mladih.

DOKTORSKI STUDIJI

Održana doktorska radionica u Dubrovniku



Radionica **DREAM Doctoral Seminar on Entrepreneurship As “Making”** održana je od 23-27.05.2011. na Inter-University Centre u Dubrovniku u sklopu međunarodnog interdisciplinarnog doktorskog studija **PODUZETNIŠTVO I INOVATIVNOST, Ekonomskog fakulteta u Osijeku**. Predavanje su održali **Saras Sarasvathy**, profesorica poduzetništva na Darden Graduate School of Business na Sveučilištu Virginia, SAD, te **Stuart Read**, profesor marketinga na IMD Business School, Švicarska. Na predavanju je osim studenata 1. generacije sudjelovalo i nekoliko studenata gostiju iz Italije, Nizozemske i Belgije.



Prof. Malinen i prof. Paasio održali predavanja



U sklopu 1. semestra doktorskog studija, **prof. Pasi Malinen** (University of Turku), održao je predavanja izbornog kolegija "Business Development Laboratory: Turning Ideas into Business" 15-16.09.2011. Prvi semestar završio je predavanjem obaveznog predmeta **prof. Antti Paasia** (University of Turku) i **prof. Mirne Leko Šimić** (Ekonomski fakultet u Osijeku) "Innovation and Entrepreneurship" održanim od 22-24.09.2011. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

DIPLOMSKI STUDIJI

Entrepreneurs Without Borders (EWOB) – Poduzetnici Bez Granica

EWOB je studentska organizacija osnovana u siječnju 2009. godine na temelju suradnje s američkim Sveučilištem **University of Illinois at Urbana – Champaign**. Jedan od ciljeva organizacije je promicanje poduzetničke aktivnosti među studentima i poduzetničkog načina razmišljanja. Među najvažnijim aktivnostima je povezivanje s ostalim institucijama i organizacijama koje se bave poticanjem poduzetništva, kao i razmjena studenata, iskustava i znanja između Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i drugih sveučilišta iz zemlje i svijeta. Cilj organizacije je promovirati i poticati poduzetnički duh među studentskom populacijom kroz različite programe i projekte. Dio ove suradnje su i studijska putovanja studenata iz SAD u Osijek, te iz Osijeka u SAD. Na četvrto studijsko putovanje u SAD, organizirano u rujnu ove godine, išlo je 14 studenata.

Ove godine studenti su posjetili tvornicu **Caterpillar** gdje su vidjeli kako funkcionira dobro organizirana multinacionalna kompanija. Također su imali priliku sudjelovati u raspravi o važnosti poduzetničkog razmišljanja i ponašanja s američkim studentima koji su pokrenuli poslovne pothvate i s uspješnim američkim poduzetnikom **Jimmy Johnsom**, vlasnikom preko 100 sandwich barova širom Amerike i jednim od trenutno najbrže rastućih franšizera u Americi.

Nakon posjeta UIUC-u posjećeni su Poljski Center for Entrepreneurship koji je dio najbolje svjetske poslovne škole Chicago BOOTH i Tehnološki inkubator na Institutu za tehnologiju, vodeći istraživački centar za start-up poduzeća.

SVIJET

Sargent i Sims dobitnici Nobelove nagrade za ekonomiju 10.10.2011.

Nobelovu nagradu za ekonomiju 2011. dodijeljena je Amerikancima **Thomas J. Sargent** i **Christopher A. Sims** za empirijsko istraživanje uzroka i posljedica u makroekonomiji.

Odbor za dodjelu nagrade u obrazloženju navodi da je nagrada dodijeljena dvojici znanstvenika zbog njihova doprinosa "razumijevanju odnosa uzroka i posljedice u makroekonomiji". Thomas Sargent sa sveučilišta New York i Christopher Sims sa sveučilišta Princeton razvili su metode koje mogu pomoći utvrditi utjecaj mjera u domeni monetarne i fiskalne politike na BDP i inflaciju, ističu u odboru. Time je Kraljevska akademija u Stockholmu ipak napravila određeni otklon od dosadašnje prakse da pri donošenju odluke zanemaruje aktualna zbivanja i u obzir uzima isključivo doprinos ekonomskoj teoriji.

Prošle su godine nagradu dobili britansko-ciparski specijalist za tržište rada Christopher Pissarides i Amerikanci Peter Diamond i Dale Mortensen. Nobelova nagrada za ekonomiju uspostavljena je 1968. i nije sastavni dio skupine nagrada koje se dodjeljuju slijedom oporuke švedskog industrijalca i izumitelja Alfreda Nobela iz 1895.(H)

NASTAVNICI I STUDENTI U INOZEMSTVU

"Osječki model ekonomske edukacije u Tajlandu"

Tijekom svibnja 2011. na tajlandskom sveučilištu **Kasetsart** u Bangkoku boravila je voditeljica poslijediplomskog studija Poduzetništvo **prof.dr.sc. Slavica Singer**. Studentima iz područja menadžmenta internacionalnog MBA programa održala je predavanja iz predmeta **Pokretanje poslovnog pothvata**. Predmet se izvodi prema istoj literaturi i programu kao i na poslijediplomskom specijalističkom studiju Poduzetništvo.

Konferencija Triple Helix IX: Silicon Valley: Global Model or Unique Anomaly

Profesorica Slavica Singer sudjelovala je na 9. Triple Helix konferenciji pod naslovom Silicon Valley: Global Model or Unique Anomaly, koja je održana od 11-14.07.2011. godine na Stanford University, Stanford, CA, SAD. Prof. Singer bila je jedan od 5 panelista na radionici "The Entrepreneurial University: (R)evolutionary transformation or heresy?" na kojoj je zastupala tezu da je potrebna revolucionarna promjena ukoliko sveučilište želi opstati, i to upravo zbog dramatične promjene u pristupu znanju koje donose nove tehnologije. Osim toga, prof. Singer je vodila i jednu sesiju na temu Technology Transfer and Entrepreneurship: "Traditional" and New Science-Industry Interface Organizations, u kojoj je uvodno izlaganje imao i Henry Etzkowitz.

"Volunteering between freedom and professionalization"

U sklopu obilježavanja europske godine volonterstva, European University for Voluntary Service organizirao je konferenciju na temu "Volunteering between freedom and professionalization", koja se ova godine održala u Baselu, Švicarska, od 31.08 - 02.09.2011. Na konferenciji je sudjelovala Julia Perić (1. generacije PSP-a i predavač na EFOS-u i suradnica PSP-a) s radom "Student volunteering: a new path to personal growth and community development" koji se zalaže za važnost razvoja društvene odgovornosti



kod studenata kroz volonterstvo, te predstavila ciljeve i aktivnosti Volonterskog programa studija Poduzetništvo.

Lean operations by Ero & Pepo



Tijekom rujna 2011. operativni tim kolegija Operativni management **Aleksandar Erceg (Ero)** i **Predrag Dotlić (Pepo)**, (članovi 1. generacije PSP-a), posjetili su trećeg, pridruženog člana **Karla (McCracken)**, u njegovom domaćem okruženju (Newcastle upon Tyne, Engleska) i obogatili svoja znanja inozemnim iskustvom kako bi ih što efikasnije primijenili na nastavi u Osijeku. Posjet je, temeljem projekta u suradnji sa Centrom za poduzetništvo Osijek, omogućio EU program za cjeloživotno učenje "Leonardo da Vinci".

Osnovni cilj studijskog posjeta bio je upoznati se s dobrom praksom malih i srednjih poduzetnika iz tog dijela Engleske u primjeni "Lean načela" pri vođenju posla.

"Lean načela" bi, ukratko predstavljeno, podrazumijevala kontinuiranu racionalizaciju poslovnih procesa, uspostavu i primjenu standarda kvalitete, unaprjeđenje interne komunikacije uporabom vizualnog managementa, te neprekidnu težnju poboljšanjima u poslovnom sustavu (Japanci bi rekli Kaizen).

Kako Karl radi kao poslovni savjetnik upravo na tom polju poslovanja, nije bilo teško pronaći poduzetnike koji su ih primili na par sati i pokazali kako posluju. Tijekom tjedan dana posjećeno je nekoliko poduzetnika različitih veličina, vrsti poslovanja i pristupa poslu pogotovo što se tiče uporabe "Lean načela".

"Creativity and Learning"



Student 9. generacije PSP-a **Igor Čizmadija** sudjelovao je (18-22.10.2011.) na stručnom usavršavanju Creativity and Learning u Sliemi, Malta. Aktivnost je bila financirana u okviru Programa za cjeloživotno učenje Comenius od strane Europske unije preko Agencije za mobilnost i programe EU, a organizirana od strane The Learning Teacher Network. Teme koje su bile obuhvaćene stručnim usavršavanjem su: osobna kreativnost, koncept kreativnosti, kreativne tehnike, kreativna učionica, kako otkriti vlastite talente, kako organizirati kreativno okruženje za učenje te razviti kreativnost kod kuće. Na stručnom usavršavanju sudjelovalo je ukupno 40 sudionika iz 15 europskih zemalja.

"Edukacijom do rasta konkurentnosti"



U sklopu projekta "Edukacijom do rasta konkurentnosti", uz potporu Agencije za mobilnost i programe EU (www.mobilnost.hr), program Leonardo da Vinci - mobilnost radnika, **Mira Oberman** (studentica 9. generacije PSP-a) otišla je na dvotjedno (15-29.10.2011.) usavršavanje u Augsburg, Njemačka. Cilj ovog usavršavanja bio je steći nova znanja i vještine u području cost benefit analize za velike infrastrukturne projekte i feasibility studije, povećati konkurentnost osobe te razvijati toleranciju, multikulturalnost unutar EU. Dvotjedno usavršavanje odvijalo se u projektantskoj tvrtci Steinbacher Consult, koja je omogućila uvid u svoje poslovanje te pokazala sustave za pročišćavanje otpadnih voda i sušenje otpadnog mulja koje su projektirali.



Otvoreni dan specijalističkog studija



Poslijediplomski studij Poduzetništvo upisuje 15. generaciju studenata, te poziva sve zainteresirane na prezentaciju programa studija u sklopu "Otvorenog dana PSP-a". "Otvoreni dan" će se održati 28.11.2011. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku s početkom od 18,00 sati. Posebni gost "Otvorenog dana", **Alexander Gerschbacher**, direktor **Karlovačke pivovare**, održat će predavanje "**RADLER - The wake-up call for sleeping market**", inovaciji koja je promijenila marketinšku perspektivu na tržištu piva. Gosp. Gerschbacher doktorirao je na katedri za marketing na Univerzitetu u Innsbrucku i ima višegodišnje iskustvo na managerskim pozicijama u prehrambenoj industriji. Nakon toga će voditeljica studija prof. dr.sc. Slavica Singer predstaviti poslijediplomski specijalistički studij Poduzetništvo dok će profesori-predavači ukratko predstaviti neke od nastavnih predmeta koji se mogu slušati u sklopu studija.

Studijsko putovanje - Advent u Budimpešti

Početkom prosinca 2011. godine studenti **PS Poduzetništvo i doktorskog studija Poduzetništvo i inovativnost** odlaze na kraće (vikend) putovanje u Budimpeštu.

Nakon prošlogodišnjeg posjeta Finskoj predložene destinacije za (duže) studijsko putovanje su Estonija i Nizozemska. Put u Estoniju ili Nizozemsku predviđen je za proljeće 2012. godine.

Promocija sveučilišnih specijalista

Svečana promocija studenata poslijediplomskih specijalističkih studija u sveučilišne specijaliste društvenih znanosti iz polja ekonomije održat će se 03.12.2011. godine. Sa specijalističkog studija Poduzetništvo promovirat će se sljedeći studenti: Mladen Ardalić, Igor Harmund, Darija Gavra-

nović, Vladimir Grebenar, Marina Jeger, Dalibor Milić, Mario Peulić, Vjekoslav Perković, Esmeralda Prkačin i Ivan Vrkić.

Deveta svečana promocija magistara PSP-a

Deveta svečana promocija magistara poslijediplomskog studija Poduzetništvo održat će se 10.12.2011. godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. U nove magistre promovirat će se: Tomislav Banović, Vlado Brnobić, Marija Dukovska Pavlovska, Hrvoje Galičić, Maja Ivanović, Natalija Kosina, Darko Marković, Lidija Maurović Koščak, Višnja Mikulić Čagalj, Srećko Oštir, Aleksandar Paradinović, Renata Petrović, Nataša Radin Trifunović, Mario Relatić, Emorfiya Stoimenova, Nikolina Šergo Chivalon, Borjan Šoljakov, Kristina Vilček i Alen Vukašinović. Gost promocije bit će **Jadranka Boban Pejić**, direktorica tvrtke **Biovega** i ovogodišnja dobitnica priznanja **poduzetnica godine** u kategoriji izvanredna postignuća u poslovanju u izboru Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD).

O Biovegi



Osnivači Biovege, hrvatske tvrtke u privatnom vlasništvu su Jadranka Boban Pejić (direktorica poduzeća) i Zlatko Pejić, pioniri prirodne prehrane u Hrvatskoj. Svoj rad započeli su 1985. godine na području edukacije o zdravim stilovima življenja i ekologiji. Biovega d.o.o. osnovana je 1989. godine, a njezini su osnivači ujedno i osnivači vrlo cijenjene hrvatske neprofitne organizacije, Društva za unaprijeđenje kvalitete življenja. Zlatko Pejić, predsjednik Društva, dobitnik je Međunarodne UN-ove nagrade za svoj doprinos zaštiti okoliša. Autori su nekoliko knjiga, a Biovega je životno-poslovni projekt u kojima se ogleda njihova životna filozofija

i stav: Zdrav pojedinac preduvjet je zdravog okoliša, a time i opstanka našeg planeta. Takav stav ogleda se u odnosu prema dje-latnicima, načinu predstavljanja proizvoda u javnosti i u osobnom, svakodnevnom načinu življenja. Ova je tvrtka vrlo ponosna na svoju višegodišnju suradnju s hrvatskim ekopoljoprivrednicima kojih je trenutačno četrdesetak iz svih krajeva Hrvatske.

Biovega je poznata po svojim bio&bio trgovinama od kojih je prva otvorena 1993. godine u Zagrebu, a danas ih je 11 diljem Hrvatske. Najnovija bio&bio trgovina nalazi se upravo u osječkom Avenue Mallu i svojom bogatom ponudom privlači interes zaljubljenika u zdrave ekoproizvode. Zbog svoje jedinstvene ponude 2500 organskih proizvoda, no i visokokvalitetne usluge te velike posvećenosti, bio&bio je i dobitnik naziva Best Buy i Superbrands.

Biovega u svom portfelju ima i restoran Nova, jedinstven u ovom dijelu Europe po vegan- skim specijalitetima, koji upravo ove godine obilježava 20 godina rada. Već četiri godine u Zagrebu djeluje i Studio za prirodnu njegu Orgona, također u vlasništvu Biovege, jedinstven po upotrebi isključivo prirodne kozmetike. Najmlađi poslovni segment je ekološko imanje Zrno, osnovano 1988. godine na površini od 12ha koje posjeduje najveću bioraznolikost na tolikoj površini te je prvo certificirano imanje u Hrvatskoj. Cjelokupna vizija imanja je da postane samoodrživ sustav na kojem se uzgajaju ekološke sirovine i prerađuju u proizvode s autentičnim podrijetlom i recepturama. Primarni fokus proizvodnje je na kruhu i pekarskim proizvodima, gotovim i polugotovim jelima te domaćim prerađevinama.

Biovega ga je preuzela 2010. godine te na njemu započela vlastitu proizvodnju i prerađivanje ekoloških sirovina koje plasira putem vlastitog lanca trgovina ekoproizvoda bio&bio no i u Konzumima. Ekozona, Organica i Okinawa kućni su brandovi ove tvrtke, uz EKO-ZONU – prvu hrvatsku robnu marku s više od 130 proizvoda koja se distribuira putem velikih formata Konzuma.

Biovega kao kvalitetu svog rada posjeduje i ISO i HACCP certifikate, a dobitnica je i mnogih priznanja, od kojih je posljednje priznanje Europske banke za obnovu i razvoj koje je direktorici Biovege, Jadranki Boban Pejić, dodijelilo titulu Poduzetnice Europe 2011.

Svoje djelovanje Biovega nadopunjuje i radom sestrinskih tvrtki - Makronove - ustanove koja se bavi zdravim stilovima življenja i Planetopije nakladničke kuće.



Božićni party

Kao i svake godine, Poslijediplomski studij Poduzetništvo u prosincu organizira druženje za sve svoje studente, nastavnike, suradnike i partnere. Prilika je to za rekapitulaciju događanja u godini na izmaku, opuštanje i predah od užurbane svakodnevice, ugodne razgovore s kolegicama i kolegama, te upoznavanje novih ljudi iz drugih generacija. Ove smo godine proširili svoju "poduzetničku obitelj" za još jednu obrazovnu razinu, te će nam se na ovoj zabavi po prvi puta pridružiti i doktorski studenti, što će svima predstavljati dodatnu priliku za proširivanje osobnih i poslovnih mreža kontakata.

Za ovogodišnje druženje, koje će se dogoditi u **petak, 09.12.2011. s početkom u 20:30**, odabrali smo ugodni prostor **kluba Oxygene** (Županjska 7, pored Hrvatskog narodnog kazališta). Vidimo se!



DREAM Doctoral Seminar on Entrepreneurship

Radionica **DREAM Doctoral Seminar on Entrepreneurship As "Making"** održat će se **21.-25. svibnja 2012. na Inter-University Centre u Dubrovniku**. Predavanje će održati Saras Sarasvathy, profesorica poduzetništva na **Darden Graduate School of Business na Sveučilištu Virginia, SAD** koja je svojim je znanstveno-istraživačkim radom uvela novi način istraživanja poduzetništva koji se ne zasniva samo na pronalazanju već i "stvaranju" novih prilika, poduzeća, tržišta i institucija. Na prijašnjim DREAM radionicama uz studente doktorskog studija Poduzetništvo i inovativnost sudjelovali su studenti iz Italije, Nizozemske, Belgije i Njemačke. Radionica je namijenjena onima koji su zainteresirani za doktorat iz područja poduzetništva, članovima akademske zajednice (profesorima, asistentima, poslijediplomskim studentima) i zainteresiranima za nova saznanja iz područja poduzetništva. Zainteresirani se mogu javiti na e-mail mmatesic@efos.hr ili telefon **031 224 467**.

Dragan Kopecki, poduzetni maratonac



Za ovaj broj newsa razgovarali smo s Dragonom Kopeckim, polaznikom prve generacije međunarodnog interdisciplinarnog doktorskog studija Poduzetništvo i inovativnost. Osim što se intenzivno bavi istraživanjem, predavanjem i prakticiranjem poduzetništva, Dragan je i strastveni sportaš, točnije trkač na duge staze. Izravni povod za ovaj razgovor je Draganovo sudjelovanje na 10. jubilaranom Memorijalnom ultramaratonu Zagreb-Vukovar. Na ultramaraton duljine 344 kilometara, koji se od 13. do 17. rujna trčao u pet dionica, odvažilo se dvadeset natjecatelja, od kojih je cilj na Ovčari prošlo njih pet, uključujući i Dragana. Više podataka o ovom ultramaratonu potražite na:

<http://braniteljski-portal.hr/sadržaj/hrvatska/12120>

Kada i kako si se počeo baviti sportom? Je li to uvijek bilo trčanje?

- Cijeli život se bavim sportom. U osnovnoj i srednjoj školi bavio sam se borilačkim vještinama - taekwondo. Po upisu na fakultet u Osijeku uslijedila je pauza u mojim sportskim aktivnostima. Slijedila je ženidba i u tom razdoblju sam se udebljao za 12-13 kilograma, te je tada nastao problem u mom sportskom životu, jer skinuti tolike kilograme nije lako. Pokušao sam kilograme skinuti trčanjem, za što svi koji imaju višak kilograma znaju da je jako teško. To mi je bilo najteže razdoblje u životu, upravo stoga što sam prije bio jako aktivan, a sportašu najteže padne kada se ne može baviti sportom. Ispočetka je bilo jako teško; mučio sam se dok sam trčao, nisam mogao otrčati niti pet kilometara. Međutim, bio sam uporan, i to mi je nekako išlo.

Trčanjem sam se rekreativno bavio do 1995. godine, kada se dogodila prekretnica u mom životu. Te je godine u moj život ušao Tade Opačka, ultramaratonac iz Slavenskog Broda, koji je promijenio moj svijet trčanja. On je

utjecao na mene tako što mi je usadio viziju dugog trčanja. Tade Opaček je čudo od čovjeka, 80%-ni civilni invalid, rođen s dječjom paralizom i dugogodišnji ovisnik o drogama. To je čovjek koji je živio na rubu ponora sve do 1992., kada je odjednom, iz čista mira, prestao uzimati drogu i počeo trčati na duge staze.

I tada si ušao u svijet ultramaratona?

- Tako je. U ožujku 1995. godine moje poduzeće je na Opačkov poticaj organiziralo prvi ultramaraton Zagreb-Slavonski Brod, koji se dijelom trčao i preko tadašnje okupirane UNPA zone. Taj je ultramaraton trajao neprekidno 26 sati. To je bio početak moje maratonske karijere. Prvi službeni maraton (opet na Opačkov nagovor) trčao sam 2003. godine. Bio je to Zagrebački maraton, i to uz samo tri mjeseca treniranja, te sam ostvario rezultat 4 sata i 17 minuta. Od tada svake godine bez izuzetka trčim Zagrebački maraton.

Kada si trčao prvi ultramaraton?

- Prvi ultramaraton, u čijoj sam organizaciji i sudjelovao, trčao sam prije četiri godine na relaciji Slavonski Brod - Hrvatska Tišina (mjesto u Bosanskoj Posavini). Udaljenost je bila 62 kilometra, imali smo policijsku i liječničku pratnju, te je cijeli događaj imao humanitarni, a ne natjecateljski karakter i svi smo uspjeli stići do cilja živi i zdravi. To mi je bio dobar trening i od tada se bavim i ultramaratonom.

U koliko si se otprilike utrka natjecao?

- Do danas sam sudjelovao u nekih trideset do četrdeset službenih maratona po cijelom svijetu, te najmanje stotinu polumaratona. Trčao sam više polumaratona, jer se režimi treninga za polumaraton i maraton prilično razlikuju. Može se reći da su za maratonce polumaratoni i neka vrst treninga, jer se na polumaratonu stječe brzina, koja je za njih druga najvažnija komponenta, odmah iza izdržljivosti. Čak bi se u polušali moglo reći i da maratoni mogu biti jedan oblik treninga za ultramaratonce.

Koja ti je utrka bila najteža?

- U trećem mjesecu prošle godine trčao sam maraton u Rimu. Tada je moj otac bio u izuzetno teškoj zdravstvenoj situaciji, doslovno pred smrt. Otišao sam na taj maraton misleći da mogu djelovati tijelom na um, poput nekog oblika antistres programa, da malo zanemarim tu situaciju, no takvo što nije moguće. Bježanjem od konkretnog problema u trčanje nećete riješiti taj problem, već samo stvoriti dodatni problem za svoje tijelo. Dakle, mene je u Rimu na petom kilometru maratona sajekla nezamisliva bol u leđima (upala išijatikusa), koja mi je potpuno blokirala lijevu nogu. Uz ogromne bolove i napore, nekako



sam ipak uspio prijeći tih 42 kilometra. Trebalo mi je preko pet sati do cilja, i to je stvarno bio moj križni put. Tada sam se našao u društvu onih ljudi koji maraton završavaju među zadnjima. Upravo ti ljudi koji na cilj dolaze nakon pet ili šest sati trčanja su pobjednici. Oni su pravi pobjednici, samo nitko ih ne vidi i njima nitko ne plješće, ali oni su "svoju plaću zaradili". I bilo je jako dobro što sam to vidio, te sam si rekao: "Nemoj se uzoholiti, sjeti se kako je blo na početku. Svaki uspjeh ima u sebi i određenu količinu gorčine."

Koji je zapravo najveći izazov u trčanju, odnosno ultramaratonu - mentalni ili fizički?

Ultramaraton nije trčanje, to je levitacija, doslovno. Ne dodirujete tlo nogama nego vas misao drži iznad tla. Emil Zatopek, slavni češki dugoprugaš, izjavio je: "Maraton nije trčanje. Maraton je stil života." Ja bih na to samo dodao da je ultramaraton i više od stila života, on je jednostavno cilj života. Jer, mi kada trčimo, cijeli svoj život vidimo pred sobom i razmatramo ga i ispravnost života kojeg sada živite vas vodi dalje. Imate dovoljno vremena da sagledate cijeli svoj životni put. Na ultramaratonu ste potpuno sami, svatko trči sam i ima vlastiti tempo, i to zapravo mogu povezati i s poduzetništvom. Poduzimate sve radnje da preživite, pripremite dovoljno resursa, odnosno trenirate tijelo, a sve radi ostvarenja postavljenog cilja.



Hrvoje Galičić, pomoćnik direktora sektora kreditiranja HBOR

Hrvoje Galičić, (student 7. generacije PSP-a), postao je pomoćnik direktora sektora kreditiranja HBOR (Hrvatska banka za obnovu i razvitak). Na novu funkciju prešao je 01.04.2011. s mjesta voditelja područnog ureda za Slavoniju i Baranju.



Matrina Hatlak, trgovinski savjetnik u veleposlanstvu Velike Britanije i sjeverne Irske

Martina Hatlak, (studentica 13. generacije PSP-a), 09.05.2011. počela je raditi kao Trgovinski savjetnik u Veleposlanstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske. Na novo radno mjesto prešla je iz Nacionalnog vijeća za konkurentnost gdje je radila na mjestu Istraživač suradnik od 2006. godine.



Željku Erkapiću titula najmanagera, Poljomehanizaciji najklaster

Klaster poljomehanizacije, sa sjedištem u Osijeku, proglašen je na XV. Nacionalnom savjetovanju o gospodarstvu i poduzetništvu održanom 28.05.2011. u Šibeniku najuspješnijim klasterom u Hrvatskoj. Direktor klastera, Željko Erkapić (student 3. generacije PSP-a), proglašen je za najuspješnijeg klaster managera u Hrvatskoj.



Larisa Medić, djelatnica godine Kinnevik grupe

Nakon što je u rujnu proglašena djelatnicom godine tvrtke, Larisa Medić (studentica prve generacije PSP-a), generalna menadžerica Transcoma za Hrvatsku, Poljsku i Mađarsku, u Štokholmu je 21.11.2011. proglašena i djelatnicom godine Švedske Kinnevik grupe za 2011. godinu, u čijem je Transcomu sastavu. Larisa je u Transcomu karijeru započela 2005. godine osnivanjem podružnice tvrtke u Vukovaru, a potom i u Osijeku. Transcom je tvrtka koja se bavi uslugama call centra, a u sastavu je Švedske Kinnevik grupe koja objedinjuje pet korporacija različitih djelatnosti. Čestitamo Larisi na ovom iznimno velikom postignuću!



Eduard Vargović, direktor ZABA poslovnica u Zagrebu

Sa mjesta direktora ZABA poslovnice Koprivnica, Eduard Vargović (student 10. generacije PSP-a) prelazi na novu funkciju. Od 01.01.2011. odlazi u Zagreb na mjesto direktora poslovnice u M. Gandhija, a s 01.07.2011. preuzima poslovnice u Vlaškoj i Importanne Galleria (Iblerov trg).

Aleksandra Cibreva, asistent na MIT Univerzitetu, Skoplje

Aleksandra Cibreva, (studentica 6. generacije PSP-a), postala je asistent na MIT Univerzitetu u Skoplju, Fakultet za menadžment. Aleksandra je asistent na nekoliko predmeta između kojih je i Poduzetništvo. Na mjesto asistenta došla je 01.10.2011., a prije toga je radila u tvrtki TNT u odjelu marketing i financije.

Gordana Ćorić, viša predavačica na VERN-u

Gordana Ćorić, (studentica 9. generacije PSP-a i 1. generacije doktorskog studija) izabrana je u nastavno zvanje više predavačice (znanstveno područje: Društvene znanosti; znanstveno polje: Ekonomija; znanstvena grana: Ekonomika poduzetništva) na Veleučilištu VERN, Zagreb, 21.10.2011.

**DOKTORSKI STUDIJ**

Jelena Legčević, studentica 4. generacije, u srpnju 2011. obranila je doktorsku disertaciju pod nazivom **“Sustav upravljanja kvalitetom u visokom obrazovanju”**.

MAGISTARSKI STUDIJ

Tatjana Radin Trifunović, studentica 8. generacije, u ožujku 2011. magistrirala je na temu **“Strateški menadžment komunalnih poduzeća u Hrvatskoj”**.

Renata Petrović, studentica 1. generacije, u ožujku 2011. magistrirala je na temu **“Razvijanje marke proizvoda kao konkurentske prednosti malog poduzeća”**.

Nikolina Šergo Ciavalon, studentica 8. generacije, krajem rujna 2011. magistrirala je na temu **“Poduzetničko upravljanje marketingom turističkog odredišta”**.



Lidija Maurović Koščak, studentica 4. generacije, krajem rujna 2011. magistrirala je na temu **“Clusteri kao generatori regionalnog razvoja”**.
Specijalistički studij

SPECIJALISTIČKI STUDIJ

Igor Harmund, student 11. generacije, u lipnju 2011. godine obranio je završni rad pod nazivom **“Karakteristike poduzetničkog ponašanja od pokretanja poslovnog pothvata do rastućeg poduzeća”**.

Ivan Vrkić, student 12. generacije, u lipnju 2011. godine obranio je završni rad pod nazivom **“Potencijal rasta zadruge”**.

Esmeralda Prkačin, studentica 13. generacije, u lipnju 2011. obranila je završni rad pod nazivom **“Istraživanje utjecaja marketinških aktivnosti na ponašanje i navike ljudi”**.

Mario Peulić, student 12. generacije, u srpnju 2011. obranio je rad pod nazivom **“Podrška jedinice lokalne samouprave razvoju poduzetništva na ruralnim područjima - slučaj Općina Lovas - Arator d.o.o.”**.

Marina Jeger, studentica 11. generacije, u srpnju 2011. obranila je rad pod nazivom **“Razvijanje poduzetničke perspektive modela odlučivanja”**.



Selma Poljić, studentica 12. generacije, u srpnju 2011. obranila je rad pod nazivom **“Ocjenjivanje postignuća i usmjeravanje rasta proizvodnog poduzeća”**.

Mladen Ardalić, student 12. generacije, u listopadu 2011. obranio je rad pod nazivom **“Potencijal rasta IT tvrtki u Hrvatskoj”**.



9 icesnews

poduzetnički vrtić i vjenčanja

Od prethodnog izdanja newslettera troje studenata su uplovili u bračne vode, a u poduzetnički vrtić pristigle su dvije nove bebe.

PODUZETNIČKI VRTIĆ



Luka Iljkov, sin Jelene Simunić Iljkov, studentice 9. generacije i Igora Iljkova, rođen 02.07.2011.



Mila Senegović, kći Ive Senegović, studentice 9. generacije PSP-a, 1. generacija doktorskog studija i Marka, rođena 5.10.2011.

VJENČANJA



Jelena Simunić Iljkov, studentica 9. generacije, uplovila u bračne vode u veljači 2011., a njezin životni izabranik je Igor Iljkov.

Tihana de Windt (ex Turčinović), studentica 5. generacije, krajem srpnja 2011. udala se za za Julesa de Windta.



Antonio Pejak, student 9. generacije, u rujnu 2011. stupio je u brak s Helenom Gregurović.

Kreirajmo zajedno ICES newsletter

Pozivamo vas da i dalje, kao što ste to i do sada činili, sudjelujete u izradi novih brojeva ICES newslettera. Na e-mail adrese zsnur@efos.hr i oto@psp.efos.hr šaljite nam neobjavljene svježe tekstove sa sudjelovanja na edukacijskim konferencijama, fotografije s dalekih i interesantnih destinacija koje ste posjetili. Obavijestite nas o promjeni radnog mjesta, napretku u karijeri, vjenčanju ili dobitku prinove u obitelji... Također, kako bi uredno primali nova izdanja ICES newslettera molimo vas da nas obavijestite o izmjeni e-mail i/ili kućne adrese. Zahvaljujemo svima na dosadašnjoj suradnji i veselimo se novoj, još uspješnijoj!

impressum

UREDNIČKI KOLEGIJ:

ZLATKO ŠNUR
zsnur@efos.hr

OTO WILHELM
oto@psp.efos.hr

MIRTA MATEŠIĆ
mmatesic@efos.hr

AUTORI:

OTO WILHELM
ZLATKO ŠNUR

DIZAJN:

MIT DIZAJN STUDIO
ŽUPANIJSKA 25, 31000 OSIJEK

FOTOGRAFIJA:

ZLATKO ŠNUR
OTO WILHELM

ADRESA:

GAJEV TRG 7, 31000 OSIJEK

NAKLADNIK:

EKONOMSKI FAKULTET U OSIJEKU
POSLIJEDIPLOMSKI STUDIJ PODUZETNIŠTVO
www.psp.efos.hr

ICESnews

E-newsletter Međunarodnog centra za poduzetničke studije